

BETÆNKNING

Afgivet af

Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk udvalg

Vedrørende

Forslag til Inatsisartut-beslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at rette henvendelse til den danske stat om igangsætte en undersøgelse vedrørende amerikanernes benyttelse af Thule Air Base for at opnå bedre udbytte for Grønland.

(Knud Fleischer, Kattusseqatigiit Partii)

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Inatsisartutmedlem Justus Hansen, Demokraterne, formand
Inatsisartutmedlem Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit, næstformand
Inatsisartutmedlem Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Aleqa Hammond, Siumut
Inatsisartutmedlem Kim Kielsen, Siumut
Inatsisartutmedlem Per Berthelsen, Siumut (Suppleant for Kim Kielsen)

Udvalget har efter 1. behandlingen den 13. oktober 2010 nærmere gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslagets formål er, at Naalakkersuisut skal rette henvendelse til den danske stat med henblik på at igangsætte en undersøgelse, der skal afdække, hvorvidt Grønland kan have mere gavn af amerikanernes benyttelse af Thule Air Base.

Det anføres nærmere i begrundelsen til forslaget, at Naalakkersuisut skal undersøge muligheden for, at Grønland kan kræve betaling for den amerikanske benyttelse af landområdet i Pituffik og omegn, da man den dag i dag ikke har formået at rydde op på synligt og nedgravet affald ved Pituffik / Thule Airbase. Affald, der formodentlig har haft en miljøskadelig påvirkning af området.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

FM2011/24

(EM2010/69)

J.nr. 01.25.01/11FM-LABU-00024.

I svarnotatet fra Naalakkersuisut blev det anført, at aftalen af februar 2003 om tilbagelevering af Dundas ikke muliggjorde, at man kunne forpligte amerikanerne til at foretage en miljøoprydning af området inden tilbageleveringen. Amerikanerne ville kun oprydde, hvis forureningen på lossepladser mv. var defineret som værende til fare for menneskers sundhed, hvilket den ikke var. Den danske stat havde i stedet påtaget sig at sørge for miljøoprydningen. Vilkkårene for denne oprydning har været drøftet mellem Departementet for Indenrigsanliggender, Miljø og Natur og den danske Miljøstyrelse. En aftale herom forventes indgået inden udgangen af 2011.

Naalakkersuisut var imødekommende overfor at styrke dialogen med den danske regering med henblik på at igangsætte den foreslåede undersøgelse vedrørende amerikanernes benyttelse af Thule Air Base for at opnå et bedre resultat af aftalen for Grønland.

Flertallet af partiordførerne var enig med forslagsstilleren om at undersøge muligheden for at opnå bedre resultat af aftalen for Grønland. Særligt blev der fra flere sider peget på Igaliko-aftalen / Joint Committee samarbejdet, som Naalakkersuisut er ved at genforhandle. Flere partier nævnte, at uddannelsesaftalen kan forbedres og efterfølgende effektueres ved større information til borgerne end hidtil. De fleste ordførere var inde på selve essensen af forslaget – nemlig, at der bør være større fokus på de miljø- og sundhedsmæssige konsekvenser af den amerikanske tilstedeværelse ved Pituffik / Thule Airbase. Flere ordførere anførte endvidere, at man tillige skal rette fokus på de kommende nye sejladsruter ad Nordvestpassagen, som grundet klimaændringer giver mulighed for helårssejlad, hvorved et større beredskab i forbindelse med eventuelle ulykker skal sikres med omhu.

Udvalgets behandling af forslaget

For det første, efter 1. behandlingen af forslaget som pkt. 69 under EM10 ansøgte udvalget Formandskabet at punktet bliver udskudt til FM11. Samtidig vedtog udvalget, at der skal holdes møde med Frednings- og Miljøudvalget for at drøfte forslaget. Dette er blevet gennemført under FM11. Under fællesmødet blev det besluttet, at da der er uoverensstemmelse mellem forslagets afstemningstema og begrundelserne bør medlemmer af Naalakkersuisut, nemlig Formanden for Naalakkersuisut, Medlem af Naalakkersuisut for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø og Medlem af Naalakkersuisut for Sundhed indkaldes til samråd.

Der blev anmodet om, at medlemmerne af Naalakkersuisut skal besvare spørgsmål omkring forslaget og formålet med forslaget.

Vurderet sammenfattende og ud fra Medlemmerne af Naalakkersuisut's svar, er følgende planlagt som tiltag og igangsatte tiltag:

1. Forhandlingerne med den danske regering omkring finansiering af bortskaffelse af amerikanernes affald i Dundas ved Thule er endnu ikke afsluttet. Koalitionen mener, at den danske regerings afsatte midler til bortskaffelse af affald er for lave, og at oprydningen endnu ikke er startet skyldes, at den danske regering ikke er lydhør over for kravet om flere midler.

2. Rapport om folkesundhedsundersøgelsen i Qaanaaq vil først blive færdig i august 2011.
3. På grund af, at amerikanerne vil nedbringe deres bevillinger til Pituffik er det vanskeligt at få bedre udbytte af amerikanernes benyttelse af Pituffik. Men på baggrund af Naalakkersuisuts aftale med amerikanerne og hvor der skal ske forhandlinger om fornyelse af denne i juni 2011 i Joint Committee, er Naalakkersuisut åbne for at kræve, at flere grønlandere kan tage på uddannelse og at der skal være flere videnskabelige undersøgelser.

Et enigt udvalg skal på baggrund af uoverensstemmelse i afstemningstemaet i forhold til indholdet af forslaget indstille til forkastelse af beslutningsforslaget. Derudover vil udvalget opfordre til, at Naalakkersuisut fastholder kravet til den danske regering om afsættelse af flere midler til oprydning af affald i Dundas.

Udvalget vil endvidere opfordre forslagsstilleren til at genfremsætte beslutningsforslaget eventuelt til EM11, hvor faktuelle data og viden om ovennævnte forhold efter ovennævnte udsagn fra Naalakkersuisut vil være tilgængelige.

Indstilling

På baggrund af ovennævnte skal Udvalget opfordre Naalakkersuisut til at rette henvendelse til den danske regering med henblik på en for Grønland mere udbytterig anvendelsen af Thule Air Base. Forhandlingerne mellem myndighederne i Grønland og Danmark om oprydning af affaldet ved Dundas bør fortsættes. Med henblik på en snarlig igangsættelse af oprydningen opfordrer vi endvidere Naalakkersuisut til at indlede arbejdet. Udvalget skal ligeledes opfordre Naalakkersuisut til at indlede arbejdet med bortskaffelse af amerikanernes efterladte affald efter anden verdens krig.

Såfremt folkesundhedsundersøgelsen i Qaanaaq skulle vise, at befolkningens sundhed er ringere i forhold til andre steder, og såfremt dette skyldes benyttelsen af Thule Air Base vil Udvalget endelig opfordre Naalakkersuisut til at indlede en opfølgning på dette.

Et enigt udvalg indstiller forslaget til forkastelse.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Justus Hansen,
Formand

31. marts 2011

FM2011/24
(EM2010/69)

Jane Petersen

Hans Aronsen

Aleqa Hammond

Kim Kielsen